

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 16C/2/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6724200150
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Ďurianová
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2024:6724200150.1

Uznesenie

Okresný súd Zvolen v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v C., D. XXX, zastúpeného právnym zástupcom Advokátska kancelária JUDr. Gabriela Klátiková, PhD., s.r.o., IČO: 53796306, so sídlom v Banskej Bystrici, Terézie Vansovej č. 446/8, v mene ktorého pred súdom koná JUDr. Ing. Gabriela Klátiková, PhD., advokátka a konateľka, proti žalovanému: E. B., nar. XX.XX.XXXX, naposledy trvale bytom v F., D. XXXX, ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, takto

rozhodol:

I. Súd návrh žalobcu na prerušenie konania **z a m i e t a**.

II. Súd konanie **z a s t a v u j e**.

III. Žalobca **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e:

1. Dňa 09.01.2024 doručil žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu tunajšiemu súdu žalobu voči žalovanému (ako podielovému spoluvlastníkovi) o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam (pozemky parcely registra „E“, evidovaným v katastrálnom území C., obec C., okres F., zapísaným na LV č. XXXX ako lesný pozemok parc. č. KNE 22599 o výmere 4629 m², lesný pozemok parc. č. KNE 25138 o výmere 1006 m² a lesný pozemok parc. č. KNE 25148 o výmere 3295 m² (ďalej aj „nehuteľnosti“). Žalobca ako žalovaného označil osobu: nezistený spoluvlastník nehnuteľností E. B., G. B. (ž. B. C., č.d. 1020). Žalobca v žalobe uviedol, že žalovaný mu je absolútne neznámy, nakoľko ho nemožno dohľadať, avšak žalobca má vážny záujem na zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam tak, že tieto pripadnú do jeho výlučného vlastníctva, nakoľko sa o tieto stará a obhospodaruje ich od roku 2019, pričom poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 11C/13/2021, ktorý rozhodoval v podobnej veci.

2. V rámci skúmania podmienok konania súd lustráciou žalovaného a ďalšími šetreniami zistil, že žalovaný nie je osobou neznámou (t.j. nejde o nezisteného vlastníka podľa § 13 zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov, ďalej aj „zákon č. 180/1995 Z. z.“). Jedná sa o E. B., nar. XX.XX.XXXX v H., ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX v F., naposledy trvale bytom v F., č. 1020, manžel B. B., G. C.. Dedičské konanie po žalovanom bolo vedené pred bývalým Štátnym notárstvom vo Zvolene pod sp. zn. D 159/1955 (spis je pripojený k spisu Okresného súdu Zvolen D 225/94). Vzhľadom na uvedené súd dňa 20.03.2024 vyzval právneho zástupcu žalobcu, aby sa v súvislosti s nedostatkom vecnej legitímácie žalovaného vyjadril, či trvá na podanej žalobe. Žalobca prostredníctvom právneho zástupcu dňa 18.04.2024 oznámil, že na podanej žalobe trvá.

3. Dňa 21.05.2024 doručil žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu súdu podanie, v ktorom navrhol, aby súd postupoval v zmysle § 211 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku a z úradnej moci (ex officio) inicioval dodatočné dedičské konanie po žalovanom na prejednanie novoobjaveného majetku, a to s poukazom na zistenia súdu ohľadne žalovaného E. B. a možnej existencii jeho dedičov. Súčasne žalobca navrhol, aby súd konanie prerušil do právoplatného skončenia dedičského konania po poručiteľovi (žalovanom), nakoľko ide o predbežnú otázku, pričom poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/241/2018 zo dňa 29.04.2020.

4. Podľa § 164 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

5. Podľa § 165 ods. 2 CSP, ak je konanie prerušené, nevykonávajú sa procesné úkony; plynúce procesné lehoty sa prerušujú. Ak sa v konaní pokračuje, začínajú lehoty plynúť znova.

6. Podľa § 61 CSP, procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

7. Podľa § 62 CSP, ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

8. Podľa § 7 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé.

9. Podľa § 7 ods. 2 prvá veta Občianskeho zákonníka, smrťou táto spôsobilosť zanikne.

10. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej aj „procesné podmienky“).

11. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

12. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protiv strane.

13. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

14. Podmienkou procesného postupu podľa § 164 CSP (prerušenie konania) je existencia prebiehajúceho iného konania a v ňom riešenia otázky, ktorá má význam pre rozhodnutie súdu. Nejedná sa o obligatórne prerušenie konania. V prejednávanej spore sa žalobca domáha zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam ich príkazom do jeho výlučného vlastníctva za náhradu žalovanému v sume 2.107,19 €. Lustráciou bolo zistené, že na tunajšom súde sa vedie dedičské konanie po poručiteľovi E. B., nar. XX.XX.XXXX (žalovanom) pod sp. zn. 13D/93/2024 na základe podnetu na začatie konania o novoobjavenom majetku doručeného súdu dňa 24.05.2024. Žalovaný zomrel dňa XX.XX.XXXX, teda ešte pred podaním žaloby na súd. Žalovaný tak už v čase začatia konania nemal procesnú subjektivitu (§ 61 CSP). Nedostatok procesnej subjektivity žalovaného v čase začatia konania nemožno odstrániť zistením jeho právnych nástupcov ani prejednaním majetku v konaní o dedičstve po ňom. Ku skúmaniu, či v dôsledku úmrtia strany možno v konaní pokračovať s jej právnym nástupcom (resp. právnymi nástupcami) môže súd v civilnom procese pristúpiť len v prípade, že k úmrtiu strany dôjde v majetkovom spore po začatí (t.j. počas) konania (§ 63 ods. 1 a 2 C.s.p.), ktoré v zásade začína doručením žaloby na súd (§ 156 C.s.p.). Súd preto dospel k záveru, že prebiehajúce dedičské konanie po žalovanom nie je dôvodom na prerušenie konania, nakoľko po skončení konania o dedičstve (hoci ohľadne novoobjaveného majetku) sa neodstráni nedostatok procesnej subjektivity žalovaného, ktorý existoval už v čase začatia konania. Na základe uvedeného súd návrh žalobcu na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol (výrok I.).

15. Povinnosťou súdu je kedykoľvek počas konania, ak Civilný sporový poriadok neustanovuje inak, prihliadať na to, či sú splnené predpoklady, za ktorých súd môže rozhodovať vo veci samej, teda, či sú

splnené procesné podmienky (§ 161 ods. 1 CSP). Medzi základné procesné podmienky na strane strany sporu patrí procesná subjektivita, ktorú má ten, kto disponuje spôsobilosťou na práva a povinnosti (§ 61 CSP). Fyzická osoba nadobúda spôsobilosť na práva a povinnosti svojím narodením (jej nositeľom je aj počaté dieťa, ak sa narodí živé) a stráca ju smrťou (vyhlásením za mŕtveho). Nedostatok procesnej subjektivity v čase začatia konania je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania, kedy súd postupuje podľa § 62 CSP a konanie vždy zastaví, pričom tento záver vyplýva aj z ustálenej súdnej praxe (porovnaj napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/39/2010 zo dňa 24.06.2010 a sp. zn. 3Cdo/235/2019 zo dňa 25.08.2020 alebo rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/68/2001 zo dňa 17.12.2001 uverejnený v zbierke ako Rc 86/2002). Nedostatok podmienky konania nie je pritom vadou žaloby z hľadiska jej zrozumiteľnosti, správnosti či úplnosti. Ak však nie je zo žaloby zrejmé, kto je označený ako strana sporu, musí súd v prvom rade vykonať kroky k odstráneniu tejto vady a až potom sa zaoberať otázkou existencie procesnej podmienky, a teda či je strana sporu nositeľom procesnej subjektivity.

16. Zo zistení súdu je zrejmé, že označený žalovaný dňa XX.XX.XXXX zomrel, čím ešte pred podaním žaloby na súd dňa 09.01.2024 stratil spôsobilosť na práva a povinnosti, a tým aj procesnú spôsobilosť byť stranou sporu v zmysle § 61 CSP. Keďže nedostatok procesnej subjektivity strany sporu v čase začatia konania predstavuje neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky, súd bol povinný konanie o žalobe žalobcu zastaviť podľa § 62 CSP v spojení s § 161 ods. 2 CSP (výrok II.). Nič na tom nemení skutočnosť, že žalobca žalovaného v žalobe označil ako nezisteného vlastníka (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/206/2022 zo dňa 27.09.2023). Žalovaný nie je pritom nezisteným vlastníkom, pretože je známy, sú známi aj jeho právni nástupcovia ako aj skutočnosť, že po ňom prebehlo konanie o dedičstve (D 159/1955). Žalovaného preto v konaní nemôže zastupovať ani žalobcom označený zástupca (Lesy SR, š.p.), pretože tento zo zákona zastupuje len nezistených vlastníkov. Neobstoí ani poukaz žalobcu na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/241/2018 zo dňa 29.04.2020, ktoré je v rozpore s novším uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/206/2022 zo dňa 27.09.2023, ktoré sa zaoberá práve postupom súdu v prípade označenia nezisteného (neznámeho) vlastníka ako strany sporu bez procesnej subjektivity a súčasne je v rozpore aj s ustálenou súdnou praxou najvyšších súdnych autorít ohľadne nevyhnutnosti zastavenia konania v prípade existencie neodstrániteľného nedostatku podmienky konania spočívajúceho v nedostatku procesnej subjektivity strany sporu v čase začatia konania, kedy súdna prax bezpodmienečne trvá na zastavení konania, pretože tento procesný nedostatok nie je možné žiadnym spôsobom odstrániť.

17. Náhradu trov zastaveného konania súd žalobcovi nepriznal. Zastavenie konania procesne zaviniť žalobca označením žalovaného ako strany sporu bez procesnej subjektivity. V zásade platí, že ak k zastaveniu konania došlo v dôsledku toho, že protistrana nemá právnu a ani procesnú subjektivitu, nemožno jej logicky priznať náhradu trov konania, pretože nie je nositeľom procesných práv a povinností, na ktorých je založené rozhodovanie o náhrade trov sporového konania (porovnaj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 651/2022 zo dňa 13.12.2022). Náhradu trov zastaveného konania preto nebolo možné priznať žalovanému. Pre úplnosť preto súd nárok na náhradu trov konania nepriznal ani žalobcovi.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu **m o ž n o** podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici (§ 362 ods. 1, prvá veta CSP) okrem výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada (§ 125 ods. 1, 2 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním

sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 1, 2 CSP). Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).